

ความเสียหายที่ไม่สิ้นสุด

ถ่านหินใช้น้ำและก่อมลพิษต่อแหล่งน้ำของเราได้อย่างไร

(การปนเปื้อนของถ่านหินที่เทนเนสซี สหรัฐอเมริกา ในปี ค.ศ. 2008 มีการทิ้งตะกอนถ่านหินจำนวน 3.8 ตันลงสู่น้ำอีโมลี ภาพถ่ายโดย: Dot Griffith)

น้ำ สะอาดที่ปลอดภัย ราคาที่เหมาะสมและเข้าถึงได้ เป็นหนึ่งในทรัพยากรธรรมชาติที่ขาดแคลนที่สุดในโลกของเรากำลังถูกคุกคามโดยอุตสาหกรรมถ่านหิน น้ำจืดปริมาณมหาศาลถูกนำมาใช้และปนเปื้อนมลพิษจากการทำเหมืองถ่านหิน รวมถึงการขนส่งและการผลิตไฟฟ้า โรงไฟฟ้าถ่านหินขนาด 1000 เมกะวัตต์หนึ่งแห่งในอินเดียใช้น้ำพอๆ กับความต้องการพื้นฐานของคนเกือบ 700,000 คน โดยปกติโรงไฟฟ้าถ่านหินใช้น้ำประมาณร้อยละ 8 จากความต้องการน้ำทั้งหมด ความต้องการน้ำอันไร้ขีดจำกัดของอุตสาหกรรมถ่านหินเป็นเรื่องน่ากังวลโดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศที่เป็นผู้ผลิตและผู้บริโภคขนาดใหญ่ ซึ่งได้แก่ อินเดีย จีน ออสเตรเลีย และแอฟริกาใต้ที่กำลังเผชิญกับวิกฤต

น้ำและกำลังมีแผนขยายอุตสาหกรรมถ่านหินขนาดยักษ์

ถ่านหินยังเป็นตัวการหลักของปัญหามลพิษ ทุกกระบวนการในวัฏจักรถ่านหินจะทำให้น้ำปนเปื้อนด้วยโลหะหนักและสารพิษในระดับที่เป็นอันตรายต่อมนุษย์และสัตว์ป่าอย่างมีนัยสำคัญ การได้รับพิษนี้จะเพิ่มโอกาสความพิการแต่กำเนิด ความเจ็บป่วย และการเสียชีวิตก่อนกำหนด ซึ่งสัตว์ป่าก็ได้รับผลกระทบนี้เช่นเดียวกัน เรื่องนี้มักจะไม่มีการสนทนาก่อนความสนใจของสาธารณชน การปนเปื้อนมลพิษจากวัฏจักรของถ่านหินคือภัยคุกคามที่มองไม่เห็นต่อสุขภาพของมนุษย์และสิ่งแวดล้อม

ส่วนที่ 1: การใช้น้ำอย่างมหาศาล

การทำเหมืองและการเตรียมถ่านหิน

ระหว่างการทำเหมืองถ่านหิน น้ำใต้ดินปริมาณมหาศาลจะถูกดึงออกมาเพื่อให้บริษัทถ่านหินเข้าถึงชั้นถ่านหินได้ การทำเหมืองหน้าดินจะสูบน้ำใต้ดินออกประมาณ 10,000 ลิตรต่อการผลิตถ่านหิน 1 ตัน ส่วนการทำเหมืองใต้ดินจะต้องดึงน้ำใต้ดินออกประมาณ 462 ลิตรต่อถ่านหิน 1 ตัน ปริมาณการดึงน้ำออกมากขึ้นอยู่กับความลึกของชั้นถ่านหินและสภาพอุทกวิทยาและธรณีวิทยา⁽¹⁾ กลุ่มเหมืองถ่านหินขนาดยักษ์ในออสเตรเลีย (Galilee Basin) คาดว่าจะต้องสูบน้ำทิ้งมากถึง 1.3 พันล้านลิตร ซึ่งเป็นปริมาณที่มากกว่าน้ำในอ่าวซิดนีย์ถึง 2 ½ เท่า การสูบน้ำออกนี้จะทำให้ระดับน้ำใต้ดินลดลงอย่างมาก ผลคือบ่อน้ำในชุมชนโดยรอบใช้การไม่ได้และยังส่งผลกระทบต่อแม่น้ำในบริเวณใกล้เคียง⁽²⁾

หลังจากที่ถ่านหินถูกขุดออกมาแล้ว จะถูกนำไปล้างด้วยน้ำหรือสารเคมีเพื่อทำให้ซัลเฟอร์และสิ่งเจือปนหลุดออกไป กระทรวงพลังงานสหรัฐประเมินว่าการทำเหมืองถ่านหินและการล้างถ่านหินในสหรัฐอเมริกาใช้น้ำ 260 - 980 ล้านลิตรต่อวัน⁽³⁾ ซึ่งน้ำในปริมาณนี้เพียงพอแก่ความต้องการพื้นฐานของคน 5 - 20 ล้านคน (ประเมินว่ามีการใช้ 50 ลิตรต่อคนต่อวัน) การปนเปื้อนมลพิษถือว่าเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่งเนื่องจากโดยทั่วไปเหมืองถ่านหินมักตั้งอยู่ในพื้นที่แห้งแล้ง การทำเหมืองถ่านหินยังเป็นสาเหตุของมลพิษทางน้ำในระยะยาวที่รุนแรงซึ่งนำไปสู่การขาดแคลนน้ำแม้แต่ในประเทศที่มีทรัพยากรน้ำมาก

การเผาไหม้ถ่านหิน

โรงไฟฟ้าถ่านหินเป็นส่วนที่ใช้ไฟฟ้ามามากที่สุดในอุตสาหกรรมถ่านหิน โรงไฟฟ้าถ่านหินที่สร้างอยู่ตอนในของแผ่นดิน (เช่น โรงไฟฟ้าถ่านหินที่แม่เมาะหรือเมืองหงสาใน สปป.ลาว เป็นต้น) ต้องการน้ำจืดในปริมาณที่มหาศาลยิ่งกว่า โรงไฟฟ้าถ่านหินสร้างแรงกดดันต่อทรัพยากรน้ำจืดในห้วงเวลาที่มีการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศได้เริ่มส่งผลกระทบต่อแหล่งน้ำทั่วโลก

ระหว่างกระบวนการเผาไหม้ ถ่านหินจะถูกเผาเพื่อต้มน้ำให้เดือดจนกลายเป็นไอ ไอ้น้ำจะไปหมุนกังหันเพื่อผลิตกระแสไฟฟ้า มีระบบหล่อเย็นหลายประเภทถูกนำมาใช้เพื่อทำให้ไอน้ำเย็นตัวลงและควบแน่นกลับมาเป็นน้ำ น้ำเกือบทั้งหมดที่ใช้ในโรงไฟฟ้าถูกนำมาใช้ในระบบหล่อเย็น

ระบบหล่อเย็นอันหิวกระหาย

ปริมาณน้ำที่ถูกดึงจากแหล่งน้ำจืดเพื่อนำมาใช้ในโรงไฟฟ้าถ่านหินจะแปรผันอย่างมากกับชนิดของระบบหล่อเย็นและที่ตั้งของโรงไฟฟ้า โรงไฟฟ้าถ่านหินที่ใช้ระบบหล่อเย็นแบบไหลผ่านครั้งเดียว (once-through cooling systems) ใช้ไฟฟ้ามามากกว่าสามเท่าเมื่อเทียบกับโรงไฟฟ้าถ่านหินที่ใช้ระบบหล่อเย็นแบบหมุนเวียน

การใช้น้ำและการดึงน้ำมาใช้ในโรงไฟฟ้าถ่านหิน

เพื่อให้เข้าใจถึงการใช้ไฟฟ้ามามากกว่าสามเท่าเมื่อเทียบกับโรงไฟฟ้าถ่านหิน เราควรพิจารณาถึงความแตกต่างระหว่าง การใช้น้ำและการดึงน้ำมาใช้ (Consumption vs Withdrawal)

โดยทั่วไปโรงไฟฟ้าถ่านหินขนาด 500 เมกะวัตต์ จะดึงน้ำมาใช้ในปริมาณเทียบเท่าสระโอลิมปิก⁽⁴⁾ ทุกๆ 3.5 นาที โรงไฟฟ้าจะดึงน้ำมาใช้ในระบบหล่อเย็นแบบไหลผ่านครั้งเดียวก่อนปล่อยน้ำที่มีอุณหภูมิสูงกลับสู่น้ำที่ดึงมาใช้

น้ำที่ดึงมาใช้ในโรงไฟฟ้าถ่านหินจะไม่ถูกปล่อยกลับสู่น้ำที่ดึงมาใช้และไม่สามารถใช้ในการอุปโภคบริโภคในครัวเรือน การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และในภาคเกษตรกรรมได้ น้ำที่ใช้ในโรงไฟฟ้าถ่านหินอาจปนเปื้อนสารพิษในกระบวนการเผาไหม้และถูกกักเก็บไว้ในเขื่อนกักเก็บตะกอน หรือระเหยในกระบวนการหล่อเย็น

ผลกระทบที่เป็นอันตรายต่อสิ่งมีชีวิตในทะเล ประเมินว่าในแต่ละปีกระบวนการสูบน้ำปริมาณมหาศาลจะทำให้ปลา ปู และ กุ้ง 2 พันล้านตัว อื่นๆ อีกทั้งไข่ปลารวมถึงสิ่งมีชีวิตขนาดเล็กอีก 528 พันล้านตัว จากการดึงน้ำเข้ามาในระบบหล่อเย็น

น้ำที่ถูกนำมาใช้จะถูกถ่ายเทกลับไปสู่แหล่งน้ำเดิม ทว่าอุณหภูมิของน้ำที่ถ่ายเทกลับไปนั้นจะสูงกว่าช่วงที่ถูกดึงไปใช้ในระบบหล่อเย็นราว 5.6 – 11 องศาเซลเซียส “น้ำร้อน” นี้เองที่เป็นตัวทำลายสัตว์น้ำและระบบนิเวศน์ ซึ่งมีความอ่อนไหวเป็นอย่างยิ่งต่อการเปลี่ยนแปลงของอุณหภูมิ⁽⁵⁾

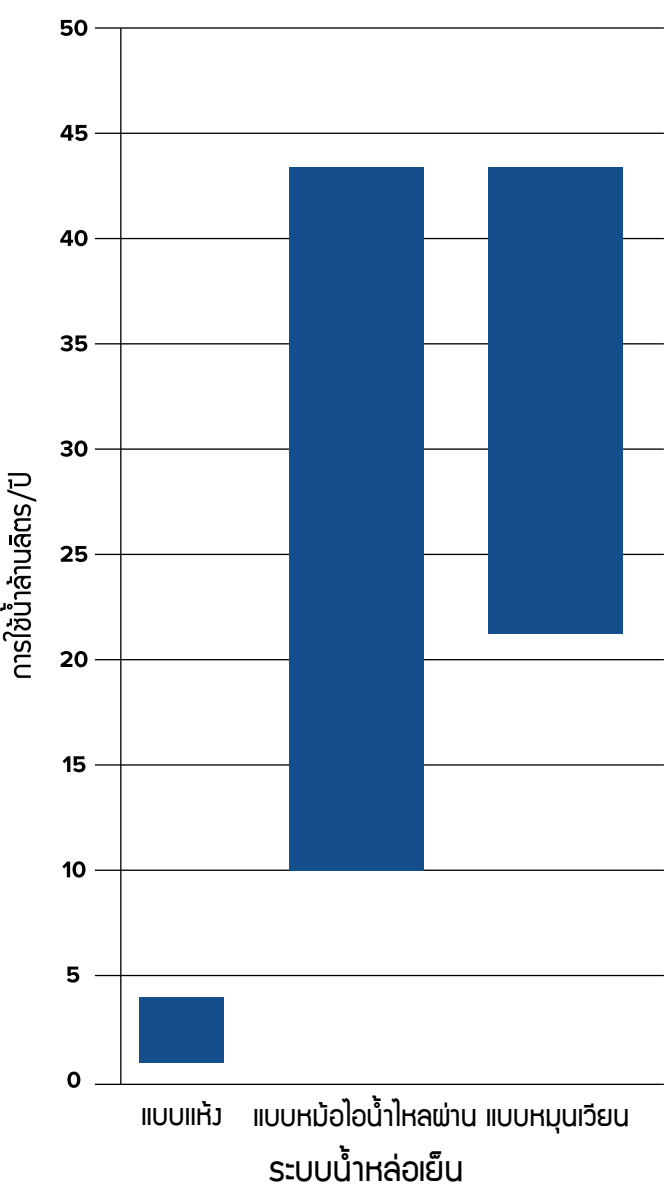
โรงไฟฟ้าถ่านหินที่ใช้ระบบหล่อเย็นแบบปิด (closed-loop system) หรือ ระบบหล่อเย็นที่นำน้ำกลับมาใช้ใหม่ (recirculating cooling systems) จะดึงน้ำมาใช้ในปริมาณที่น้อยกว่ามาก แต่จะใช้น้ำมากกว่าโรงไฟฟ้าที่ใช้ระบบหล่อเย็นแบบไหลผ่านครั้งเดียว โดยทั่วไประบบหล่อเย็นนี้ใช้หอหล่อเย็นขนาดใหญ่เพื่อให้ความร้อนจากน้ำถ่ายเทสู่อากาศ อย่างไรก็ตามอาจเกิดการสูญเสียน้ำหลายล้านลิตรจากการระเหย และจะต้องมีการหาน้ำมาทดแทน

น้อยกว่าร้อยละ 6 ของโรงไฟฟ้าถ่านหินทั่วโลกใช้ระบบหล่อเย็นแบบแห้ง (dry cooling system) ซึ่งใช้อากาศแทนน้ำในการหล่อเย็น โรงไฟฟ้าถ่านหินจำพวกนี้ใช้น้ำน้อยกว่าร้อยละ 75 เมื่อเทียบกับโรงไฟฟ้าถ่านหินที่ใช้ระบบหล่อเย็นที่นำน้ำกลับมาใช้ใหม่ อย่างไรก็ตาม ระบบหล่อเย็นแบบแห้งนั้นมีราคาแพงและใช้พลังงานอย่างเข้มข้น โรงไฟฟ้าถ่านหินที่ใช้ระบบหล่อเย็นแบบแห้งจะต้องเผาถ่านหินมากขึ้นในการเดินเครื่องทำให้ประสิทธิภาพลดลงและเพิ่มการปล่อยคาร์บอนไดออกไซด์ได้มากถึงร้อยละ 6⁽⁶⁾

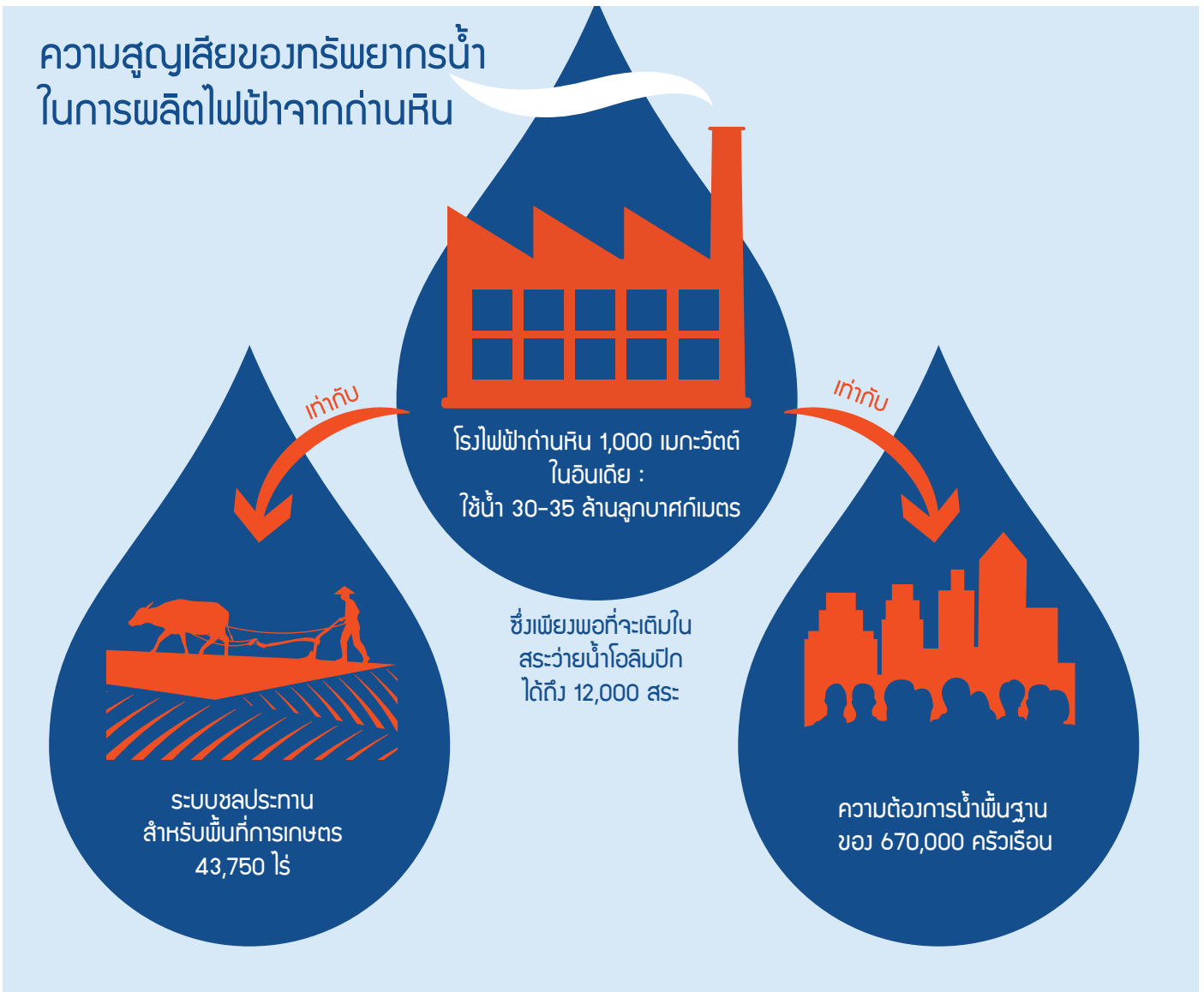
การแย่งชิงทรัพยากรน้ำที่เพิ่มมากขึ้น

เหมือนถ่านหินที่ตั้งอยู่ในพื้นที่แห้งแล้งทั่วโลกกลายเป็นชนวนความขัดแย้งด้านทรัพยากรน้ำ ช่วงปี ค.ศ. 2001 – 2010 เกษตรกรในรัฐวิฑาร์ภา (Vidabha) ซึ่งอยู่ทางภาคกลางของอินเดียตกอยู่ในภาวะหั่นสิน เนื่องจากรัฐบาลได้เปิดเสรีทางเศรษฐกิจ ซึ่งลดการสนับสนุนเกษตรกร

การใช้น้ำของโรงไฟฟ้าถ่านหินขนาด 100 เมกะวัตต์

ความสูญเสียของทรัพยากรน้ำ ในการผลิตไฟฟ้าจากถ่านหิน

ขนาดเล็กและให้ความสำคัญกับการจัดสรรน้ำเพื่อผลิตไฟฟ้ามากกว่าการเกษตร ภาระทางการเงินที่ตึงเครียดนำไปสู่การฆ่าตัวตายของเกษตรกรกว่า 6,000 ราย นอกเหนือไปจากโศกนาฏกรรมนี้ โรงไฟฟ้าพลังงานความร้อนอีก 71 แห่ง ซึ่งจะต้องใช้น้ำถึง 2 พันล้านลูกบาศก์เมตรต่อปีกำลังอยู่ในขั้นตอนการอนุมัติในวិหาร์ภา

อินเดียกำลังผลักดันให้มีแผนการสร้างโรงไฟฟ้าถ่านหินนับร้อยโรงใน ขณะที่ความต้องการน้ำจะมากกว่าทรัพยากรน้ำที่มีอยู่ในอีก 30 ปีข้างหน้า โรงไฟฟ้าถ่านหินที่อยู่ในแผนจะใช้น้ำถึง 2,500 – 2,800 ล้านคิวบิกเมตรต่อปี⁽⁸⁾ เป็นปริมาณที่มากพอๆ กับความต้องการน้ำในทกเมืองใหญ่ของอินเดียได้แก่ มุมไบ เดลี บังกาลอร์ ไฮเดอราบัด อาห์เมดาบัด และเจนไน (ประเมินว่าผู้อยู่อาศัยในเมืองใช้น้ำวันละ 135 ลิตร)

รัฐบาลจีนวางแผนจะทำเมืองถ่านหินขนาดใหญ่ 14 แห่งและโรงไฟฟ้าถ่านหินแห่งใหม่ 16 แห่งในจังหวัดทางภาคตะวันตก ในขณะที่มีการคาดการณ์ว่าประเทศจีนจะเผชิญกับปัญหาการขาดแคลนนํ้าอย่างรุนแรงในปี ค.ศ. 2030 กรีนพีซประเมินว่าโรงไฟฟ้าถ่านหินจะใช้น้ำถึง 10 พันล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี (หรือประมาณ 1/6 ของปริมาณน้ำจากแม่น้ำเหลือง) ในปัจจุบันทรัพยากรน้ำต่อหัวในพื้นที่แห้งแล้งนี้อยู่ที่ 1/10 เมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยของประเทศ การผลักดันแผนถ่านหินจะนำไปสู่ความต้องการน้ำในปริมาณมหาศาลซึ่งในขณะนี้ถูกจัดสรรสำหรับ

การบริโภค เกษตรกรรม ตลอดจนพรรณพืชและสัตว์ป่า

ในแอฟริกาใต้ การขยายตัวของถ่านหินได้ตอกย้ำความรุนแรงต่อวิกฤตขาดแคลนนํ้า ช่องว่างระหว่างทรัพยากรน้ำและความต้องการน้ำมีอยู่แล้วถึงร้อยละ 17 หากยังคงเดินหน้าสร้างโรงไฟฟ้าถ่านหินเพิ่มขึ้นอีก 13 แห่งตามแผน สถานการณ์ก็จะมีแต่เลวร้ายลง การขยายเหมืองถ่านหินนั้นต้องใช้น้ำในปริมาณมหาศาลและยังทำให้ทรัพยากรน้ำจืดที่มีอยู่อย่างจำกัดปนเปื้อน⁽⁹⁾ การขยายเหมืองถ่านหินในพื้นที่ที่ทรัพยากรน้ำยังบริสุทธิ์อยู่ในภาคเหนือของประเทศ เช่น วอเทอร์เบิร์ก ถือว่าเป็นภัยคุกคามอย่างยิ่ง เนื่องจากมีการรับรองการจัดสรรน้ำสำหรับอุตสาหกรรมถ่านหิน โดยไม่มีการรับรองสำหรับการใช้อื่นๆ เช่น การเกษตร

การดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับถ่านหินในภูมิภาคที่ขาดแคลนทรัพยากรน้ำสามารถส่งผลกระทบต่อการเติบโตของเศรษฐกิจได้ หากว่าโรงไฟฟ้าถ่านหินไม่มีน้ำเพียงพอในการดำเนินการ มันอาจจะถูกบังคับให้หยุดการทำงาน อากาศที่ร้อนอาจเพิ่มอุณหภูมิในระบพหล่อเย็นทำให้กระแสไฟฟ้าที่ผลิตได้น้อยลง ปริมาณไฟฟ้าที่ลดน้อยลงจะบั่นทอนผลกำไรและทำให้อุตสาหกรรมถ่านหินเผชิญกับปัญหาในการชำระหนี้สิน

ส่วนที่ 2: วัฏจักรของถ่านหินก่อมลพิษต่อแม่น้ำของเราได้อย่างไร

การก่อกำเหมือง

การทำเหมืองหน้าดินรบกวนการไหลของน้ำตามธรรมชาติเป็นอย่างมาก เป็นสาเหตุทำให้น้ำท่วมมากขึ้นและยังทำให้ชุมชนใต้น้ำตกอยู่ในความเสี่ยง เมื่อเริ่มเปิดหน้าเหมือง ต้นไม้และพืชผลจะถูกกำจัดออกไปจากพื้นที่อันกว้างใหญ่ ดินจำนวนมากถูกขุดขึ้นมาและกองเป็นเนินไว้ข้างเหมือง เมื่อฝนตกกองดินหลายตันจะถูกชะล้างลงลำธาร พื้นที่ลุ่มและแม่น้ำ ตะกอนดินนี้อาจทำให้แม่น้ำตื้นเขินจนไม่สามารถใช้ทำการประมงหรือเดินทางได้

น้ำเสียขี้มีฤทธิ์เป็นกรดถูกกว้อออกมาจากเหมือง ก่อลายระบบนิเวศของสัตว์น้ำ และปนเปื้อนแหล่งน้ำชุมชน

ประเมินว่าลำธาร 3,840 กิโลเมตรถูกกลบโดยดินจากการทำเหมืองถ่านหินแบบทะเลทรายเทือกเขาแอสปาพาลาเซีย (Appalachia) ในสหรัฐอเมริกา ผลกระทบจากการทับถมลำธารนี้พบว่าสายเกินแก้ ชุมชนที่อาศัยอยู่ในบริเวณใกล้เคียงจากการทำเหมืองถ่านหินแบบทะเลทรายเทือกเขาต้องทนทุกข์ทรมานมากขึ้นเรื่อยๆ จากโรคมะเร็งปอดและหัวใจ ระบบทางเดินหายใจ โรคไต เนื่องจากการสัมผัสกับน้ำที่ปนเปื้อน นักวิจัยพบว่า

ชาวบ้าน 4,432 คนที่อาศัยอยู่ในแถบนี้ตายก่อนวัยอันสมควรระหว่างปี ค.ศ. 1999 – 2005 โดยมีสาเหตุหลักมาจากการดื่มน้ำที่ปนเปื้อน⁽¹⁰⁾

ชุมชนยังประสบกับปัญหาความผิดปกติแต่กำเนิดที่สูงขึ้นถึงร้อยละ 26⁽¹¹⁾

น้ำเสียซึ่งมีฤทธิ์เป็นกรดที่ไหลออกจากเหมืองคือหนึ่งในผลกระทบที่อันตรายที่สุดจากการทำเหมืองถ่านหิน เมื่อน้ำทำปฏิกิริยากับหินที่ถูกขุดขึ้นมาจากการทำเหมือง โลหะหนักที่มีอยู่ตามธรรมชาติ เช่น อลูมิเนียม สารหนู และปรอท จะถูกปลดปล่อยออกมาสู่สิ่งแวดล้อม น้ำเสียซึ่งมีฤทธิ์เป็นกรดที่ไหลออกจากเหมืองจะทำให้ทำให้น้ำใต้ดินและน้ำผิวดินปนเปื้อนทำลายระบบนิเวศในน้ำและทรัพยากรน้ำที่

ชุมชนใช้บริโภคและใช้เพื่อการเกษตร ผลกระทบเหล่านี้ยังคงเกิดขึ้นในระยะยาวแม้ว่าจะหยุดทำเหมืองไปแล้วและอาจเกิดขึ้นต่อไปเรื่อยๆ

กระทรวงทรัพยากรน้ำแอฟริกาใต้ได้ประกาศอย่างเป็นทางการเกี่ยวกับน้ำเสียซึ่งมีฤทธิ์เป็นกรดที่ไหลออกจากเหมืองว่าเป็น “ความท้าทายทางสิ่งแวดล้อมที่ยิ่งใหญ่ที่สุดที่เคยเผชิญมา”⁽¹²⁾ แอฟริกาใต้มีเหมืองถ่านหินทั้งร้างเกือบ 6,000 แห่ง มีการประเมินว่าน้ำเสียมีฤทธิ์เป็นกรด

จากเหมืองถ่านหินเกือบ 200 ล้านลิตรกำลังคุกคามพื้นแม่น้ำวาล (Vaal River)⁽¹³⁾ ด้วยเหตุที่ผลกระทบจากน้ำเสียซึ่งมีฤทธิ์เป็นกรดที่ไหลออกจากเหมืองยังคงเกิดขึ้นต่อไปเป็นเวลานานแม้ว่าการทำเหมืองจะยุติลงไปแล้วก็ตาม ดังนั้น ความรับผิดชอบและค่าใช้จ่ายในการฟื้นฟูพื้นที่ปนเปื้อนอันมหาศาลจึงตกมาที่รัฐบาลท้องถิ่นและประชาชนผู้เสียภาษี

การเตรียมถ่านหิน

เมื่อนำถ่านหินขึ้นมา ตามปกติมันจะถูกนำมาล้างด้วยน้ำหรือสารเคมีเพื่อขจัดสิ่งเจือปน เช่น ซัลเฟอร์ เถ้า และหิน กระบวนการนี้ต้องใช้น้ำในปริมาณมหาศาลและสามารถทำให้แหล่งน้ำใต้ดินปนเปื้อน เกิดเป็นอ่างตะกอนน้ำทิ้ง อ่างตะกอนบางแห่งมีขนาดใหญ่กว่าเขื่อนฮูเวอร์ มันเก็บน้ำทิ้งที่เต็มไปด้วยสารพิษร้ายแรง⁽¹⁴⁾ อ่างตะกอนถ่านหินเต็มไปด้วยโลหะหนักและสารประกอบอินทรีย์ในปริมาณมหาศาลซึ่งอาจก่อมะเร็งและเป็นอันตรายต่อการพัฒนาของทารกในครรภ์ อ่างตะกอนส่วนใหญ่ไม่ได้ถูกผนึกไว้ใต้ดินซึ่งทำให้สารเคมีซึมเข้ามาสู่พื้นดินและน้ำผิวดินได้

เขื่อนกักตะกอนมักถูกสร้างขึ้นอย่างรวดเร็วโดยปราศจากการป้องกันที่ดีพอเพื่อให้มีความปลอดภัยและมีโครงสร้างที่มั่นคง เมื่อเขื่อนกักตะกอนถล่ม มันก็จะปล่อยตะกอนพิษจากถ่านหินนับล้านลิตรลงสู่ผิวดินและแม่น้ำลำธาร ในเดือนตุลาคม 2013 มีเหตุการณ์เขื่อนดินแตกทำให้ตะกอนถ่านหิน 670 ล้านลิตรไหลลงสู่ลำธารที่เป็นสาขาของแม่น้ำอาธาบาสกาในแคนาดา มีอาเซนิก แคดเมียม ปรอท และตะกั่วในสัดส่วนที่เข้มข้นปนเปื้อนลงไปทำให้รัฐบาลออกมาเตือนและห้ามคนในชุมชนใช้น้ำจากแม่น้ำจนกว่าตะกอนจะเคลื่อนผ่านไป⁽¹⁵⁾

โรงไฟฟ้าถ่านหิน
ในสหรัฐอเมริกาผลิต
ของเสีย 127 ตันต่อปี
ซึ่งมากพอที่จะถม
สนามฟุตบอลได้
60 สนาม

การขนส่ง

บริษัท BNSF Railway ประเมินว่าฝุ่นผงถ่านหินเกือบ 300 กิโลกรัมสามารถหลุดลอยออกมาจากรถไฟบรรทุกถ่านหินจากการเดินทาง 600 กิโลเมตร ฝุ่นผงถ่านหินก่อมลพิษในอากาศและสามารถนำไปสู่โรคปอดดำ (black lung disease) ในมนุษย์ได้ ฝุ่นผงถ่านหินยังทำให้แหล่งน้ำปนเปื้อนระหว่างการขนส่ง และระหว่างการรั่วออกจากเรือ รวมถึงระหว่างการขนถ่ายบนเรือ

การเผาไหม้

โรงไฟฟ้าถ่านหินคือต้นเหตุสำคัญที่สุดของมลพิษทางน้ำในสหรัฐอเมริกาหากคำนึงถึงความรุนแรงของมลพิษที่ปล่อยออกมา น้ำเสียจากโรงไฟฟ้าถ่านหินเต็มไปด้วยโลหะหนักและสารพิษอื่นๆ ซึ่งเป็นอันตรายและทำลายชีวิตสัตว์น้ำ อีกทั้งยังปนเปื้อนแหล่งน้ำดื่มอีกด้วย⁽¹⁶⁾

โรงไฟฟ้าถ่านหิน ก่อมลพิษทางน้ำได้อย่างไร

หากไม่มีการควบคุมมลพิษทางอากาศ การปล่อยซัลเฟอร์ไดออกไซด์เข้าไปสู่ฝนกรด ซึ่งเป็นอันตรายต่อสัตว์ป่าและพรรณพืช การปล่อยสารปรอททำให้แหล่งน้ำปนเปื้อน ซึ่งเป็นอันตรายต่อตัวอ่อนของมนุษย์และสัตว์ป่า

ในแต่ละปีโรงไฟฟ้าถ่านหินผลิตของเสียนับล้านตันที่ปนเปื้อนด้วยโลหะหนัก ขยะเหล่านี้มีอาเซนิก โบรอน แคดเมียม ตะกั่ว ปรอท ซีลีเนียม และโลหะหนักชนิดอื่นติดมาด้วย โดยทั่วไปของเสียจากการเผาไหม้ถ่านหินจะถูกนำมาฝังกลบไว้ในที่แห้ง หรือผสมกับน้ำและกักไว้ในเขื่อนดินที่ไม่มีการปูพื้น (unlined pits) เพิ่มความเสี่ยงที่มลพิษจะเข้าสู่แหล่งน้ำผิวดินและน้ำดิน รวมถึงแหล่งน้ำดื่มอีกด้วย

การเก็บแบบแห้งเป็นทางเลือกที่ดีกว่าการเก็บแบบเปียก ในการเก็บแบบแห้ง ถ่านหินจะถูกนำมาฝังกลบในบ่อขนาดใหญ่ ซึ่งสถานที่

ดังกล่าวจะต้องถูกคลุมเพื่อลดความเสี่ยงจากการฟุ้งกระจายของฝุ่น ถ่านหิน และการปนเปื้อนทางน้ำอันเนื่องมาจากน้ำฝนผสมกับถ่านหิน หากพื้นด้านล่างของหลุมฝังกลบไม่ได้ปูรองด้วยวัสดุที่แน่นหนา โลหะหนักก็จะสามารถซึมลงสู่แหล่งน้ำใต้ดินได้

ระบบควบคุมมลพิษทางอากาศมีส่วนในการเพิ่มปริมาณน้ำเสียจากโรงไฟฟ้าถ่านหินเป็นอย่างมาก เนื่องจากการจับมลพิษทางอากาศลงสู่น้ำ น้ำเสียนี้มักทำให้น้ำใต้ดินและน้ำผิวดินปนเปื้อนด้วยโลหะหนักในปริมาณที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพสัตว์ป่าและมนุษย์⁽¹⁷⁾

ผลกระทบจากของเสียจากการเผาไหม้ถ่านหิน

สารพิษที่พบในของเสียจากการเผาไหม้ถ่านหินส่งผลกระทบต่ออวัยวะที่สำคัญทั้งหมดของมนุษย์ พัฒนาการของทารกในครรภ์และเด็ก ก่อให้เกิดโรคมะเร็ง และเพิ่มอัตราการเสียชีวิต ในสหรัฐอเมริกาสารพิษจากถ่านหินปนเปื้อนลงสู่แหล่งน้ำชุมชนกว่า 100 แห่ง องค์การพิทักษ์สิ่งแวดล้อมแห่งสหรัฐอเมริกา (US Environmental Protection Agency -USEPA) พบว่าบางครั้งระดับการปนเปื้อนสารพิษจากถ่านหินมีมากกว่ามาตรฐานที่ยอมรับได้สำหรับน้ำดื่ม 100 – 1,000 เท่า USEPA ยังระบุว่าคนที่อาศัยห่างจากเหมืองถ่านหินที่มีเขื่อนเก็บตะกอนที่ไม่ได้ปิดมิดชิดออกไปหนึ่งไมล์มีความเสี่ยงต่อการเป็นมะเร็ง 1 ใน 50 เนื่องจากการดื่มน้ำจากบ่อที่ปนเปื้อน สัดส่วนนี้มากกว่ามาตรฐานที่ USEPA ยอมรับได้ถึง 2,000 เท่า

ผลกระทบจากมลพิษถ่านหินต่อความหลากหลายทางชีวภาพของพืชและสัตว์น้ำนั้นมีความรุนแรงเป็นอย่างมาก มีการบันทึกว่าถ่านหินเป็นสาเหตุของความผิดปกติในปลาและสัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำทำให้อัตราการขยายพันธุ์ลดลง และทำให้ประชากรทั้งหมดสูญพันธุ์ ประเมินกันว่าของเสียจากการเผาไหม้ถ่านหินเป็นเหตุของความสูญเสียมูลค่า 2.32 พันล้านดอลลาร์สหรัฐต่อปลาและสัตว์น้ำในสหรัฐอเมริกาเนื่องจากพิษของเซลเลนียม

ผลกระทบอันน่าสะพรึงกลัวที่สุดของเขื่อนเก็บตะกอนถ่านหินจะเกิดขึ้นเมื่อมันเกิดพังทลาย หายนะอันร้ายแรงที่สุดอันเนื่องมาจากเขื่อนตะกอนพังในสหรัฐอเมริกาเกิดขึ้นที่เมืองคิงส์ตัน มลรัฐเทนเนสซี ในปี 2008 โคลนจากถ่านหินประมาณ 3.8 พันล้านลิตรถูกทิ้งลงสู่แม่น้ำอิมรี บ้านเรือนถูกทำลายและผู้คนต้องอพยพเนื่องจากที่ดินของพวกเขาถูกกลบทับด้วยโคลนพิษ อิทธิพลทางการเมืองของอุตสาหกรรมถ่านหินได้ปิดกั้นความพยายามในการสร้างมาตรการควบคุมของเสียจากการเผาไหม้ถ่านหินจนถึงปัจจุบัน⁽¹⁸⁾

สารปรอท

การเผาไหม้ถ่านหินจะปล่อยสารปรอทที่เป็นพิษสู่อากาศ เมื่อฝนตกลงมาปรอทก็จะชะล้างน้ำลงสู่แม่น้ำและลำธาร จากนั้นสารพิษนี้ก็จะสะสมเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ในห่วงโซ่อาหาร และในที่สุดก็จะมาถึงร่างกายของเราเมื่อกินปลาที่ถูกปนเปื้อน ปรอทเป็นสารเคมีที่มีฤทธิ์ต่อสมองและระบบประสาท (neurotoxin) หญิงมีครรภ์หรือวางแผนว่าจะตั้งครรภ์จะต้องให้ความสนใจกับสารปรอทเป็นอย่างยิ่งเนื่องจากการสัมผัสกับสารปรอทอาจนำไปสู่ปัญหาการพัฒนาความบกพร่องในการเรียนรู้และการเดินที่ช้าลงของเด็กทารก

ENDNOTES

- 1 J Meldrum et al. 2013. "Life cycle water use for electricity generation: a review and harmonization of literature estimates," Environmental Research Letters, 8: 015031.
- 2 "Draining the Life-blood: Groundwater Impacts of Coal Mining in the Galilee Basin," Hydrocology Environmental Consulting, 23 September 2013, p. 5.
- 3 US Department of Energy (DOE). 2006. "Energy Demands on Water Resources: Report to Congress on the Interdependency of Energy and Water." Washington, DC, p. 20.
- 4 "Coal Impacts on Water," Greenpeace, 21 March 2014, <http://www.greenpeace.org/international/en/campaigns/climate-change/coal/Water-impacts/>
- 5 "Treading Water: How States Can Minimize the Impact of Power Plants on Aquatic Life," Grace Communications Foundation, Sierra Club, Riverkeeper, Waterkeeper Alliance and River Network, 2013, pp. 4-5.
- 6 Union of Concerned Scientists website, "How It Works: Water for Power Plant Cooling," http://www.ucsusa.org/clean_energy/our-energy-choices/energy-and-water-use/water-energy-electricity-cooling-power-plant.html.
- 7 Grace Boyle, Jai Krishna R, Lauri Myllyvirta and Owen Pascoe. "Endangered Waters: Impacts of coal-fired power plants on water supply," Greenpeace India Society, August 2012, p. 5.
- 8 Boyle et al (2012), p. 3.
- 9 Melita Steele. "Water Hungry Coal: Burning South Africa's Water to Produce Electricity," Greenpeace Africa, 2012, p. 4.
- 10 Michael Hendryx and Melissa Ahern. Mortality in Appalachian coal mining regions: the value of statistical life lost. Public Health Reports 2009; 124(4): 541-550.
- 11 Melissa M. Ahern, Michael Hendryx, Jamison Conley, Evan Fedorko, Alan Ducatman and Keith J. Zullig. The association between mountaintop mining and birth defects among live births in central Appalachia, 1996-2003. Environmental Research, August 2011; 111(6): 838-846.
- 12 http://programme.worldwaterweek.org/sites/default/files/marius_keet_stockholm.pdf
- 13 Steele (2012), p. 15.
- 14 "Brushy Fork Coal Sludge Impoundment," http://www.sourcewatch.org/index.php/Brushy_Fork_coal_sludge_impoundment
- 15 "Cleanup of coal slurry spill into Athabasca ordered by province," The Canadian Press, November 19, 2013.
- 16 "The unquenchable thirst of an expanding coal industry," The Guardian, April 1, 2014.
- 17 Steele (2012), p. 14.
- 18 Gottlieb (2010), pp. vi-20.

RESOURCES

Coal Activist Resource Centre:
endcoal.org

Waterkeeper Alliance:
waterkeeper.org

World Resources Centre:
wri.org/aqueduct

Greenpeace:
<http://grnpc.org/lgHhy>

Union of Concerned Scientists:
<http://bit.ly/1xQuhCR>

